

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 " "
ЗА СТРАНЕ ВЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте.
Преплату ваља слати унутрицом на општински суд а све кореспонденције на уредника.
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

СТЕЧАЈ

Одбор општине вароши Београда одлучио је на састанку 10 ог новембра прошле године: да се водоводи, канали и осветлење вароши изврше путем концесије а под најповољнијим условима који се добију.

Предајући ову одлуку Одбора јавности, Суд општине вар. Београда позива све оне фирме које би се поменутих послова, било појединих било укупних хтеле примити, да се са понудама обрате Суду до 10 марта ове године (по старом).

Ближа обавештења на захтев даваће општински Суд.

Из седнице 11 нов 1886 г. Београд.

ПРОТОКОЛ

ванредног састанка општинског одбора од 6 Новембра 1886.

Били председник г. М. М. Богићевић одборници и заменици г. г. Н. Борђевић, Др. М. В. Вујић, В. Дучић, С. Станковић, П. Матић, Ем. Штајнлехнер, С. Јанковић, К. Петровић, Ј. Костандиновић, М. Вељковић Н. Д. Кики, А. Ђ. Кумануди, Ј. Миловановић и Ј. Дилбер.

Бр. 235

Г. Председник. Истекао је рок службе члановима суда и кметовским помоћницима и једној половини одборника за то нам ваља да сазовемо збор за избор нових часника судских.

На предлог К. Петровића

решено:

да се сазове скуп за избор часника суда 21-ог а за одборнике 23 ег тек. месеца. — Од стране општинског одбора да у бирачком одбору учествују г. г. Н. З. Поповић,

М. Вељковић, А. Ђ. Кумануди, П. Матић, Ст. Добривојевић и Јоца Стефановић.

Бр. 236

Г. Председник. Комисија одређена за примање гаса од лиферанта реферирше нам да се гас неможе месечно једном да прима, што би га било тешко чувати у великим количинама; већ тражи да се одобри примање требовањем — по 3 канте од 157 литара.

Према овоме

одобрено је

да лиферант предаје гас на предложени начин.

Бр. 237

Г. Председник. Еснаф телалски опет се јада да је за њих — телале — немогућно да изместе радње на селишту. А становници дорђола подносе нам писмену изјаву одобрења да се телали тамо — у њихов крај смеете са радњама.

Г. Е. Штајнлехнер. Да дамо молбу на оцену глав. савитетској комисији.

Г. К. Петровић. Санинетска комисија је саветодавац полиције. Она не стоји с општином у таквој вези да би ми могли слати на оцену ову молбу. При том ни смо ми ни предлагали ни одобравали да се телалнице изместе; од нас се само тражила оцена места, и ми смо га предложили. Кад је полицијска власт нашла да оно не одговара цељи и одредила друго, престаје реч. Али ипак можемо да употребимо наш уплив код полиције те да она остане при овом месту, које смо јој ми предлагали.

Слажући се с овим гледиштем, одбор је

ОДЛУЧИО:

да се с обзиром на изјаву дорђолаца замоли управа да телалима дозволи измештање на дорђолу, код ботаничке баште.

Противан г. Ем. Штајнлехнер.

Бр. 238

Г. Председник. Прошле седнице одложили сте за пунију решење по изјави г. Н. Х. Поповића о тапијама, који тражи да му се издаду на парцеле њиве код новог гробља.

На предлог г. К. Петровића, одбор је

ОДОБРИО

да се могу издати тапије г. Николи Х. Поповићу, пензионару.

Бр. 239

Г. Председник. У седницама својим од 24 и 26 фебруара пр. године одбор општински решио је:

Да се топографско снимање и нивелисање вар. Београда уступи г. Халачију из Пеште, за цену од 42.000 форината.

Да се израда пројеката и планова за водове осветљење и канализацију повери овим лицима:

а) за водове: г. г. Истоу из Брајтна и Александру Ерду из Берлина.

б) за осветљење: г. г. Хиполиту Артеу из Брисла, Алек. Ерду из Берлина и Ер. Понцену из Париза;

Д се сваком пројектанту плати по 10.000 динара за пројект и по 2000 динара путна трошка по ради доласка у Београд за проучавање;

Да се позову још пет стручњака, којима ће се дати у име путна трошка по 1000 динара, и који би стручњаци образовали Суд за оцену горњих пројеката.

И да се како за израду планова и нивелисања Београда, тако исто и за све трошкове око израде и оцене пројеката унесе цео у буџет за идућу годину и да се за тим тај издатак измири из првих доходака трошарине.

Г. Халачи имао је бити готов са својим радовима до половине месеца фебруара а сви остали пројектанти до половине марта ове год.

Али тако није било. Због ратних околности Халачи није могао на време предати своје радове и услед тога пројектанти нису своје пројекте ни израдили.

Осим тога трошарина, на коју су се сви ти послови ослањали, најшла је на несавладљиве тешкоће са којих се ни остварити могла није. Услед тога наступила је прека нужда да се нађу извори из којих би се ти издаци подмирити могли. Тога ради ви сте господо предложили, збор је решио а г министар финансије одбрио: да се за исплату тих свих радова учини привремени зајам код једног од наших новчаних завода и да се тај зајам исплати повећањем приреза са 8% за 5 година. Из тога извора исплаћена је припадајућа сума г. Халачију за његове радове; из тога извора имали би се исплатити и остали пројекти, ако ви усвојите да их примити имамо.

У седници својој од 1. Јула ове год. ви сте господо решили: да се пројектантима који би нам се јавили са питањем хоће ли се пројекти градити, одговори: да општина одлаже израду тих пројеката за доцнија времена, пошто се трошарина, на коју су се пројекти а тако исто и њихово извршење базирани били, није могла остварити.

И према таквом вашем решењу ја вам господо не би поново ову ствар износио да ме на то не гоне три врло важна разлога:

Први је: потреба прека за што скоријем решењем питања о каналима, водоводу и осветљењу.

Други је: што нам се многе понуде за концесију по тим предметима јављају а нисмо у стању да им одговоримо: на који начин општина намерава те потребе подмити, а трећи: шта ћемо радити са новцем који нам у току 5 година падне од приреза, ако останемо при томе да се грађење и пројекти одложе.

С тога ми је господо част замолити вас да донесете вашу одлуку:

1.) На који ће начин градити општина канале, водове и осветљење; да ли у својој режији или путем концесије.

2.) Хоће ли се за концесије за осветљење и водове и за грађење канала расписати конкурсе или ће се како обе концесије тако и грађење канала давати без конкурса;

3.) Ако би изабрали конкурсе, хоће ли то бити шири или ужи конкурс;

4.) Хоће ли се сачекати и решење питања о води на у један мах расписати конкурс за све или ће се осветљење дати под концесију а канали уграђење и без сачекивања решења о води; и

5.) Хоће ли се остати при томе да се и даље одложе пројекти или ће се приступити њиховом грађењу. и у коме случају оће ли се градити свих седам пројеката или ће се изабрати по један, и оће ли ти пројекти служити као технички услови концесионарима.

Г. Е. Ђорђевић. Противан сам да општина и мање а неколико оваке огромне послове извршује у својој режији после сам уверења: да све што је општина сама извршила није онако како би требало да је. Желео би да се конкурс не расписује пре но што се сврше радови на бунару и не види која ће се вода моћи употребити за водове.

О пројектима за извршење, не може се сада још говорити, треба ли да их одкупимо или не, јер је могуће да ће понуђачи примити на се и израду пројеката. Ипак за то прирез треба наплаћивати на целу коју је одобрен.

Г. Ем. Штајнлехнер. Решено је још под др. Владаном све што је требало решити. Сада не можемо да мењамо одлуке већ и с тога што нас нема много на окупу.

Г. К. Петровић. И сам сам противан да општина у својој режији ради ове велике послове. Толико кубуре имамо на кланици и око прибирања општинских прихода, да би нам још само то требало да у сопственој режији извршимо канализацију, водове и осветљење.

Истина, концесије су осуђене; али не треба губити из вида да је то, као што сам у једном ранијем моме говору то пространије разложио и објаснио, једини и најповољнији пут за могуће извршење показаних послова; и, осим тога, да ће се концесијама још дуго и дуго морати да служе не само вароши као што је Београд него и много веће.

Једино и као најважније на што треба особиту и најозбиљнију пажњу при овом послу обратити, јесте, по мом мишљењу, да се уговором између општине и концесионара осигурају што лакши и по општину што повољнији услови; а да се ово постигне уговорима треба се користити уговорима других, већих и мањих европских вароши, и према њима закључити са концесионаром уговор тако, како концесионар неће моћи општину кинити и малтретирати; другим речма: при закључењу уговора са концесионарима треба се користити искуством оних вароши, које су подобне послове под концесију дале, јер се тиме ослабљава и побија и онај једини озбиљан разлог, који се против концесија наводи, а на име да се, са киниња и малтретирања од стране концесионара, концесија отресају и оне вароши које су концесије дале.

Позивању г. Штајнлехнера на раније одлуке нема места. Одлуке оног времена, које он помиње, донесене су на поставци да ће се увести трошарина. Али трошарина није уведена. — Исто тако нема места ни примедби да нас нема у довољном броју за решавање. Једном смо звали као што знате, и велики број грађана да се посаветујемо о овим великим пословима; па кад их није дошло више од 7—8, значи: да их, или јако не интересују ови послови, или остављају нама да их вршимо сами — што и јесте у осталом само наша, одборска дужност.

Према свему овоме ја сам мишљења: да расписемо конкурс за понуде; а што се тиче пројеката, т. ј. хоћемо ли их откупити, или ћемо их концесионарима на рачун ставити, о томе ћемо решити доцније, према понудама.

Гласам за концесије, као једини пут којим можемо доћи до водовода, осветљења а можда и канализације, и то без јако осетних жртава и оптерећења.

Да се не оклева већ да се још данас реши!

Г. Ј. Дилбер. Потпуно се слажем са г. Петровићем

Г. Др. М. Вујић Делим гледиште да не треба ни часа оклевати, ако смо вољни да једном учинимо што за здравље и потребе становништва. Кад између трошарине и концесије треба изабрати једно, увек сам за концесију, али као што рече г. Петровић, путем паметног уговора.

Како се нико више није јавио за реч, приступљено је гласању после чега је г. председник објавио да је општински одбор

ОДЛУЧИО:

да се водоводи, канали и осветљење изврше путем концесије а по среством ширег конкурса, који одмах да се расписе с роком од четири месеца.

О изради планова пројеката за извршење послова, да се остане при одлуци из седнице од 1 Јула докле се не види какве ће се понуде конкурсом добити.

Одобрени прирез да се и даље прикупља.

Бр. 240

Г. Председник. Службени лист наше општине, покренут је 1882 ге год. поглавито из два важна обзира: *једног*, да грађанство може пратити и ценити радњу свога представништва, и *другог*, да се члановима одбора даде могућност контролисања како својих мишљења и говора тако и одлука одборских.

Онога дана када је у општинском органу отпочело штампање одборских записника, читање тих записника у седницама изгубило је свој значај и нема сумње то је давало повода г. г. одборницима да одлажу читање записника.

Због тога се данас и од подужег времена налази извештај број записника, који ма да су у своје време предани били јавности, уредно у служ. листу отштампани, нису у одбору прочитани нити су од стране два одборника по пракци и потреби оверени.

Ти записници, који нису читани у одбору, треба да се овере да би дошли по том у архиву.

За у будуће пак најподесније би било утврдити да се записници у одбору не читају, пошто читање увек одузима знатан део времена, већ да сваки одборник прати тачност свога говора и одлука у новинама; а по 2 одбор-

ника, имали би штампане протоколе да сравњују са оригиналом и овај оверавају.

Осим тога, могла би се увести нарочита књига за кратко записивање одлука на самим седницама, које би — одлуке — по закључку седнице сви присутни одборници или опет двојица потписивали.

Што се тиче бележења целокупне одборске радње, која се све то већма природно мора да грана, — ако се хоће опширно и по све прецизно писање говора, једини би излаз био стенографисање, које према добивеним понудама општину не би коштало више од 80—90 дин. месечно али би се онда имали најтачнији записници и што је главно одборска радња предавала би се одмах јавности, што је данас сасма немогуће.

Овим пак скочила би и цена општинском листу, што би он доносио брже одборске закључке те би се радије и читао, за то и држао.

Ако би се све ово усвојило, онда би требало одобрити:

а., да се уведу седнични записник одлука, који би се на самим седницама водио и потписивао;

б., да се одборска радња стенографисе и да се тога ради може одобрити издатак до 100 динара месечно према добивеним понудама; а

в., да се протоколи у седницама не читају, већ да оригинале по сравњењу из новина, потписују по два одборника.

Исправке ако их и кад буде било да улазе у записник седнице на коме се учине; а г. г. одборницима стављати стенографске белешке на преглед пре штампања, кад се затраже.

Слажући се с овим, одбор је

ОДЛУЧИО

да се записник за оригиналне одлуке седница увезде; да се стенографисање одложи до новог буџета, а у пројект ако председништво нађе за сходно унесе, и да се нови записници читају у идућим седницама а стари овере од двојице одборника.

Бр. 241

Г. Председник. Лицитација за набавку шљунака остала је на Бертота и Ланала по 6.50 од куб. метра на месту (с превозом). Ово је за макадам код Круње.

По саслушању протокола, одбор је

ОДОБРИО

предњу лицитацију шљунка за потребну количину а да прима комисија, као и до сада.

Бр. 242

Г. Председник. Не одобравају суседи да Вељко С. Николић поред винограда отвори нов а затвори досадањи пут, што би, веле, то служило њима на штету.

Према томе и по прочитању протеста суседа одбор је

ПРЕШАО

на дневни ред преко молбе Вељка С. Николића.

Бр. 243

Г. Председник. У правила за водоноше треба да унесемо таксу за чишћење и преглед буради и то 0.80 пр. за шестомесечно отварање и чишћење а 0.20 за свако ме-

Усечни преглед. Ја сам се постарао да се један пинтер прими да чисти редовно бурад код пумпе, за поменути таксу.

Слажући се с овим одбор

одлучује:

да се од управе вароши изиште пристанак, па правила допуне.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Рад одбора. На састанку 5-ог ов. мес. није ништа више изношено на дневни ред сем реферата комисије о грађењу школа и избор једног члана за порески одбор. Остали предмети који чекају за репењем изнеће се одбору наступајуће недеље.

Грађење школа. Комисија, која је имала да проучи добивене понуде за грађење основних школа, задржала се је на понуди браће Фишфе-а белгијанаца, и успела је да понуђаче склони да, у место 4, саграде 6 основних школа, (са становима за наставнике) тачно по правилима о грађењу школа, прописаним од стране министара просвете, унутрашњих дела и грађевина, и осталим условима који се уговором буду предвидели. Од тих школа, прва и највећа има да се подигне код Саборне цркве, на општинскоме а б. плацу Саве спајије; остале пак: на *дор-ћолу, зеленом венцу, у палилули, западном и источном врачару.* Прва коштала би 240.000 дин. а свака остала по 178.350 дин. све заједно са становима. Укупно свих шест 1.131.750 динара. Но, како је на ову суму предузимач условио и 5% интереса за време грађења (најдуже 2 године), овда целокупна сума коштања износила би 1,244.925 динара.

За интерес и отплату ове суме, рачунајући 8% потребно је општини годишње 99.594. Буџетска партија која се данас троши на закуп приватних кућа за школе и накнаду учитељима за стан и огрев, мања је за до десетак хиљада динара; али комисија с правом мисли, да општини, с погледом на редовно растење прихода општинских, неће бити тешко додати партији на школе онолико колико недост је за интерес и отплаћивање, те исте за 23½ године и исплатити.

Гвоздена и покривена централна пијача, чије је грађење у вези са понудом за школе, коштала би 240.000 дин. а са годишњим интересом 5% (120.000) свега 252.000. По томе, за интерес и отплату, општини треба свега 20.160 динара а она већ данас добија од пијачне таксе по 20 до 22.000 динара. Извештај комисије с предлогом: да

се понуда г. Фишфе-а (сизменама комисијским) прими изнесен је одбору, као што је поменуто горе, у седници 5-ог ов. мес. Одбор је, са 15 противу 7 гласова повуду примио, изабрав у исто време нарочиту комисију која ће изградити привремени уговор са понуђачем. Овај уговор има се заменити дефинитивним уговором, кад понуђач поднесе детаљне планове са свеском техничких услова, и кад ти планови и технички услови буду усвојени од одбора општинског и одобрени од надлежног министра. Предузимачу је остављен рок од шест недеља да поднесе детаљне планове са свеском техничких услова.

Стенографски записник ове седнице отштампаће се у идућем броју, заједно са извешћем комисије и понудом предузимача.

Порески одбор. На место г. К. Петровића, апелационог судије, изабран је за члана пореског одбора г. Арса Јовановић државни правобранилац.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

СЛИКА ДАНАШЊЕГ СТАЊА У БУГАРСКОЈ

(по букарешком дописнику лондонског „Тажмеа“.)

Букурешт 13 Марта 1887 год.

I.

„Пред овдашњим руским посланством било је срцепарајућих призора. Удовице погинулих и стреланих бунтовника беху дошле да просе помоћ у г. Хитрова *) а многе од њих имаћаху са собом и децу чија је писка свакога дубоко дирала. Верујте, жалосно је било гледати ову јадну сиротињу, којој се госпођа Хитрово и одазва са најпречом помоћу, као и са обћањем: да ће се за њих и прилози скупљати. Доиста, овај свет има, бар, толиког права на посланство руско, јер буве не би ни било да г. Хитрово није јавно на то подсетицао бугарске бегунце. О г. Хитрову лично, овде се много говори, а признати се мора, да и он и госпођа Хитрово уживају популарности. Они су веома гостопримни, и труде се да од њихове куће створе кров под којим се све партије састати могу. Њихов политички салон, међутим, послужио је до сада поглавито као збориште виашке опозиције, преко које Русија најживље ради.

Руском капетану Болману, који је сада овде на лечењу, рана у буни добивена брзо зарашћује. Њему

) Руског послашника на румунском двору.

је куршум пројурио кроз лево раме и убио човека иза њега.

У Варни су ухваћене неке компромитујуће хартије у кући једног трговца који је био у преписци са руским официром Набоковим и са Бендеревим.

Из Рушчука чује се о новим апшењима. Јавно мњење у тој вароши јако је озлојеђено противу Руса, и сад се може на сигурно рећи, да једина опасност за Регенте ако лежи у војсци. Сами бегунци признају, да би узалудно било покушавати дићи масу народа. Варошани су одушевљене пристанице Регентства, а сељак не да се покренути на буну. На против, он (сељак) помаже власт само за то што је власт; а, ако се где год другаче десило, то се има приписати сумњивом држању полицијских чиновника. Такви случајеви, пак, врло су ретки, и, управо, кад год је власт позивала сељака да направи какву демонстрацију у корист владе, била је одмах и послушава. Не стоји тако и са војском, чије расположење задаје најозбиљније бриге. Ко би, на пример, помислио да ће *Узунов*, тај храбри бравилац Видина, окренути оружје противу Регентства? Истина да ће његова судбина бити добра опомена многим бунтовном официру, али и предмет искушења за друге. Од сад ће на прилику бити многим сиромашном и незадовољном официру познато, да је цена издаје сразмерна ризику, па се на сигурно могу очекивати нове војничке буне. Сама дисциплина код проста војника изврсна је, али то ни у колико не умањава праву опасност, јер људи који слепо иду за својим официром ићи ће за њим и као издајником.

Главни задатак, дакле, руских агената биће сада: да задобију извештај број официра, довољно уважених да повуку за собом читаве гарнизоне. Дабогме, да ово неће бити лако, по што се показао велики број лојалних официра на које Регенти могу рачунати, и са којима они могу гушити буну за буном све док се бунтовање не досади. Како ствари, пак, сада изгледају, Регенти ће имати још брижних дана, и не може се рећи да су они погрешили што су прогласили опсадно стање у околним Бустендила, Трна, Враце, Плевне, Ловче, Селвијева, Разграда, Шумле и Варне.

По што је румунска влада забранила бугарским емигрантима бављење у Букарешту, или маком другом пограничном месту, то они махом већ одлазе из земље.

Указ којим се обуставља улаз руским новинама у Влашку изазван је подстицањима на буну која су свакодневно излазила у тим листовима, и

која су била адресована колико Бугарима толико и самим партијама влашким.“

„The Times“.

II.

(по полузваничном органу руске владе, бриселском „Nord-y.“)

„Последни догађаји у Бугарској стављају на пробу, и то на тешку и љуту пробу, најновије изјаве петроградског кабинета, и на име: да је Русија тврдо решена да не веже себи руке ангажујући се у бугарском питању. Држање Русије неће се ни сада променити. После, као год и пре, стрељања која је наредила влада која себе зове законом, по која је у ствари конституисано безакоње, Русија ће се уздржати; и неће завлачити своју руку у оно грозно, ево и опет криво, гњездо.

Један немачки лист „*Тагблат*“ рече ово дана, да је осуда и стрељање оних официра од стране регената пркос Русији. Не. То није пркос Русији, — јер дотични официри нису се борили ни пали за руску него за бугарску народну ствар — већ је то пркос човечанству. Влада руска само позива и остале јевропске кабинете, да не оставе широко поље *терору* који одавна у Бугарској бесни, и који је ево избио са свежом силом. Видећемо, хоће ли бити што год од овог дипломатског корака.

Међу тим, шта ће, после овог новог потреса, бити од несретне земље Бугарије? Борба између партије која влада, и оне која не да да се све установе отаџбини предаду растројству и кварењу, та борба, још није свршена. Софијски тријумвират гомилаће и даље на своју главу мржњу за мржњом, газиће и даље, ради свог одржања, у крв и безакоње, али ће се и јуриши његових противника понављати све донде, док регенти не подлегну, и по закону освете, гонитељи не буду гоњеви, а можда и стрељачи — стрељани. Може се представити у каквом ће се стању наћи и Бугарска и Румелија после свега тога. А јевропа? хоће ли она бити равнодушан гледалац овако кобне еволуције у ствари у којој је одговорност на себе узела“?.....

„Le Nord.“

ПОДЛИСТАК

СРБИЈА

у

ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

НАПИСАО

Сен-Рене Таљандије

ПЕТИ ДЕО

Пад кнеза Милоша.

II.

Насиља Милошева. — Завера браће Симића. — Крушевачке светковине. — Буна у којој су умешани и министри кнежевски (јануара 1835) — Она бива побеђена у часу кад изгледа да је победила. — Триумфални улазак Милошев у Крагујевац — Он обећава земљи устав.

(Наставак.)

Тешкоћа је била договорити се, јер агенти Милошеви беху на опрезу, и састајање оваких личности изгледало би им подозриво. Још је опасније било водити преписку или радити преко најмљених људи — по што нико никоме није смео веровати под будним оком Милошевим. Најзад, укаже се једна zgodна прилика, на коју се, као на наравну ствар, могло и сачекати. На измаку 1834 године жена Стојана Симића породила се, а син кнежев, по праву венчаног кумства, имао је дете да крсти. Стојан Симић живео је тада у Крушевцу, на свом огромном имању. У свако друго време, мајка би отишла куму у кнежевски му ковак али јој Милош хтеде уштедети тај пут, и пошаље у Крушевац кнегињу Љубицу са младим кнежевићем. Само светковање било је сјајно. Под изговором прављења пријатна друштва кнегињи, Симић позове све личности у заветри као Аврама првог министра Милошевог па Ђорђа Протића па Милету Радојковића па Ресавца и најзад кап. Милутина, брата оног страшног Хајдук Вељка што погубе на кули неготинској последњих дана Карлсборшке владе. За пуним столом пило се, наравно, у здравље кнежево, али у вече, кад кнегиња и пратња јој одоше на одмор, завереници се скупе у један буцак куће да тамо склопе свој план. Најжешћи међу завереницима, Стојан Симић и Ђорђе Протић, смедоше предлагати и само убиство кнеза; али остали се томе одлучно одупреше. Милета Радојковић нарочито, — а то је један од оних који су се противу Милошевог деспотизма најенергичније борили — дотле је чак ишао да је казао: „ко год дигне руку на Милоша, или само покуша да га тера, нека зна да ће и мене наћи на свом путу“..... Дакле, реши се да се једна велика демонстрација спреми за скупштину која се има састати првога фебруара, или после пет или шест недеља. Донде, сваки је дужан био да задобије скупштинаре који се још колебају, и добави потписе на једну оштру молбеницу. На кратко, скупштина ће из гласа тражити устав који ће учинити крај владајућој самовољи. Завереници су знали да имају за се оне чији је углед Милош умалио и полет задржао, — као што беху војводе и сеоски прваци, — али су знали и то, да је сељак добро расположен према влади. Да би, пак, задобили и масу, они унесу у свој програм и нешто демагоштва, извесна, опасна јер претерана

обећања, која су напред били решени да забораве кад им посао за руком изађе. Тако, на пример, они не само да су обећавали, да ће укинути кулуке и извозну царину на стоку, него, да ће свако моћи сећи шуме без обзира на стечена права. На тај начин и прост народ ће пристати, и онда ће се моћи сложено диктирати господару. Тек, ако би се Милош успротивио, прибећи ће се оружју; и сваки од завереника обеже се да ће подићи свој округ.

По свршеном весељу, кнегиња опет узме пут Крагујевца — и не сањајући да се тако страховита једна завера скривала на њеним очима, и у сред здравица и усклика. Тек, двојица из њене пратње, — неки Анастас Буљук-баша и Пекета татарин, — могоше нешто намирисати. Њима су се многе ствари учиниле подозриве. По што су, јахајући поред кнегиње на неком остојању мање више један с другим шапутали, то једног од завереника капетана Милутина узнемири њихово држање. Кад год им је прилазио — а то је било више пута — њихов се разговор с места прекидао. Њему се тада учини да је све откривено и изгубљено. И онда, кидајући ствар, рећи ће им: „шта ту ваздан тајите? Зар ја не знам о чему ви разговарате?..... али ако сам се и умешао то је само за то да ствар књазу откријем.“ Може се мислити да су Анастас и Пекета једва дочекали да дође капетан у ову ватру, те да од њега извуку праве тајне. Они се направише као да све знају, док, у истини, тек тада за све дознадоше. Чим стигну у Крагујевац, они извести кнеза и о заветри и о томе како су ју прокљували. Милутин понова призна и дода још неке појединости, као на пример, да су Ђорђе Протић и Стојан Симић били решени да га убију. Јадник је био свестан бруке коју чини, па по што је издао своје другове, ишао је да их избави. Чим дође кући он напише Симићу да је Милош све дознао.

Ова вест мораде убрзати догађаје. У место да чекају на скупштину, завереници одмах прегну да побуне округе на које су рачували. Тако, док су Милосав Ресавца, Милета и Стојан Симић скупљали око себе своје верне, чланови врховног Суда, који беху учесници у овој заветри, поименце Ђорђе Протић и Мајсторовић, издаду у име кнежево, наредбу свима командирима народне војске, да све што могу крену на Крагујевац, гди се има сакупити војска српска да одбије упадај Турака. Већина људи који тада маршираше на Крагујевац није, дабогме, ни знала шта ће тамо.

Јануара 6-тог 1835 Симић, Милета и Аврам Петровијевић, примичући се са разних крајева Србије, саставе се у околини Крагујевца, на челу неколико хиљада људи. И ту, пред војском, први министар Милошев, Аврам Петровијевић, изађе са најжешћом оптужбом противу кнеза, свога господара. Он је нападао и његов јавни рад и његов приватни живот. „Ова слобода Србије (рећи ће он) зарад које је толико породица српских у црно завијено, је ли то својина целога народа или је спашидук једнога Милоша? Како ствари сад стоје, Србија је само тираније променила: добила је, на место паше београдског, Милоша који на њу товари намет за наметом, баш као да је ова земља његова градина а овај народ његов роб..... Па онда, каква чуда и покори! Има ли тога чија је жена или ћерка сигурна од његових ћесова? И гди су нам привели закони?

ПРИСТАНИШТЕ

ЗА МЕСЕЦ ФЕБРУАР

Дошло је	403	путничка	пароброда
"	"	1	теретни пароброд
"	"	1	препела
"	"	19	шлепова
"	"	107	чамаца
"	"	45	простих лађа
*) 7665		путника	дошло је с' парним лађама
798		"	дошло " са чамцима
6147		"	отишло је са парним лађама
762		"	отишло је са чамцима
*) 858		пиљарица	улазе у тај број).

ОПШТИНСКИ ОГЛАСИ

На дан 11 марта т. г. Суд општински издаће под закуп своју кућу постојећу на калимегдану до семинарије и женске основне школе, за време од 1-ог априла 1887 год. до 1 новембра 1889 год. оном лице које највећу цену понудило буде под условима за то прописаним.

Полаже се тромесечна кирија у напред.

Лицитанди који би ову кућу хтели узети под закуп овим се позивају да одређеног дана дођу на лицитацију, на лице места.

Лицитураће се од 8—12 пре и од 3—5 по подне а тада ће се ова лицитација закључити.

Из седнице суда општине београдске, 5 марта 1887 год. №. 2060 у Београду

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

КЊИГА

ПОЉСКА ПРИВРЕДА

(I. КЊ. ЗЕМЉОРАДЊА)

Од Паје Т. Тодоровића, који услед расписа минист. просвете и црквених послова од 22 Јуна пр. год. ПБр. 5082, свака основна школа треба да набави за своју књижицу, има на на продају у књижарницама: у Београду Б. Валожића, Шапцу П. Павловића, Пожаревцу Б. Ђорића, Јагодини Бл. Андрејевића, Зајечару М. Н. Јагодинца, А може се добити и преко свих осталих књижарница.

Цена је 3 динара.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

ПРВА КЊИГА

ВУКОВИХ ДЈЕЛА

НАРОДНЕ ПЈЕСМЕ

ЦЕНА САМО 2 ДИНАРА

Даље приповетка,

МОЈ КОЧИЈАШ

слике 1883 год.

написао Л. Комарчић

НАРОДНА БАНКА

Преглед стања на дан 25 фебруара 1887 године

	И М О В И Н А		Д У Г		сравњено са прошлим стањем	
Главница		20,000.000		20,000.000		
Акције				10,000.000		
Привремене акције		7,500.250				
Акционари		3,098.210	08	6,122.640		92.550
Банкоте у течају у злату	динара	342.050			+	22.080
" " " " сребру	"	5,780.590			+	56.180
Благајна у злату	"	1,099.78	62		+	18.118
" " " " сребру	"	1,806.904	49		+	6.113
Стране вредности и салда страних коресподената	"	192.126	97		+	18.772
Лисница у злату	"	1,447.02	70	3,060.340	24	6.233
Лисница у сребру	"	1,611.837	54			
Займови на државне обвезнице у злату	"	2,211.831		2,347.936		2.340
Займови на државне обвезнице у сребру	"	136.105				18.408
Текући рачуни у Београду		10.670	37		34	4.547
Менице за наплату		23.251	63			
Кауције		105.750		105.750		
Полагачи кауције		186.097				
Оставе по текућим рачунима		4.140	50	186.097		
Остављачи по текућим рачунима				5.121	81	
Резервни фонд						
Вредности резервног фонда		41.750				
Положене акције српске Народне Банке				41.750		
Полагачи акција " " "		82.862	99			488
Разни рачуни						
		36,461.358	81	36,461.358	81	